

MICROMONOGRAFIA PAROHIEI

I.1.1. Parohia Ortodoxă Română Arad-Șega II

A. Istoricul comunității parohiale

Parohia Ortodoxă Română Arad-Șega II este arondată Protopopiatului Ortodox Român Arad.

Această parohie este așezată în partea de nord-vest a municipiului Arad, la sud fiind învecinată cu centrul civic al orașului, la nord cu cartierul Arad-Gai, la est cu cartierul Grădiște, iar în partea de vest cu parohia Arad-Șega I și cartierul Bujac. Administrativ, parohia deservește parte din credincioșii ortodocși ai cartierelor: Aurel Vlaicu, Poltura, Șezătorii (spre Confecții) și cartierul Funcționarilor.

Parohia Arad-Șega II a preluat numele de la cartierul și parohia învecinate, aceasta purtând numele Arad-Șega I. Cât privește atribuirea aceleiași denumiri, aceasta s-a datorat unui complex de factori. În primul rând, cartierul Șega s-a extins spre nord-vest, numărul credincioșilor sporind continuu. În al doilea rând, s-a luat probabil în considerare faptul că parohia greco-catolică, înființată aici, a purtat aceeași denumire ca parohia ortodoxă, optându-se, după 1948, când Biserica Greco-Catolică a fost desființată, să se păstreze denumirea, credincioșii fiind obișnuiți deja cu acest nume.

Până în anul 1948, o parte a parohiei a fost greco-catolică. Primii ei credincioși au fost romii greco-catolici, colonizați în Arad, după anul 1800, aduși aici din nordul Ardealului, datorită îndeletnicirilor practice de aceștia: cărămidari, zidari, tăietori de lemne, mici meseriași, muzicanți și târgoveți, vorbitori de limbă română. Inițial, această comunitate religioasă aparținea de parohia greco-catolică Arad-Centru. Ulterior, la sfârșitul anului 1926 li s-a înființat parohia Arad-Șega, cu hramul Sf. Ap. Petru și Pavel. Neputându-se întreține, a devenit filie la parohia de care a aparținut inițial.

B. Istoricul bisericii parohiale

De la constituirea parohiei ortodoxe, în anul 1948, programul liturgic s-a desfășurat în biserica construită de către greco-catolici. Piatra de temelie a fost pusă în ziua de 21 noiembrie 1933. Proiectul și documentația tehnică au fost întocmite de către arhitectul Silvestru Rafiroiu din Timișoara, iar execuția lucrărilor de construcție de către firma arhitectului Trithaler din Arad. Astfel, edificiul urmează stilul bizantin cu plan treflat, din piatră și cărămidă.

La 1 octombrie 1948 biserica a fost preluată de Episcopia Ortodoxă Română Arad, fiind târnosită la 6 august 1950 de către Chiriarhul locului, PS dr. Andrei Magieru. S-au

executat, ulterior, tencuieli și zugrăveli interioare și exterioare; a fost dotată cu iconostas și clopote (aduse de la fosta capelă militară din Cetatea Aradului), dotată cu obiecte de inventar: strane, scaune, jilț arhieresc, candelabre etc, inclusiv pictură, în tehnica fresco.

La 23 octombrie 1967, Patriarhul Justinian Marina, însoțit de Episcopul Teoctist Arăpașu, devenit ulterior Patriarh, au liturghisit aici, urmare unei renovări generale.

Între anii 1968-1972 s-a executat pictura bisericească de către pictorul Gheorghe Popa Vasilescu din București.

Urmare litigiului deschis de către Episcopia Română Unită Cu Roma Greco-Catolică de Lugoj, pentru redobândirea respectivei biserici, prin Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție din București, la 1 noiembrie 2014 edificiul a fost retrocedat, comunitatea parohială ortodoxă fiind nevoită a se strămuta în paraclisul noii biserici, aflate în construcție.

Pentru noua biserică parohială, cu hramul *Înălțarea Domnului - Biserica martirilor neamului*, demersurile de edificare au început imediat după evenimentele din anul 1989, preoții deservenți ai parohiei, propunând construirea acesteia în zona UTA, pe str. Bumbacului (F.N.). Preotul Zaharia Gheorghe Iova, reprezentant al cultelor în F.S.N., a făcut primele demersuri în scopul obținerii terenului necesar acestui deziderat. La acea vreme, s-a pus chiar în discuție ca această biserică să devină viitoarea catedrală emblematică a Episcopiei Aradului, motiv pentru care a și fost ales hramul amintit mai sus, în semn de omagiu pentru toți aceia care s-au jertfit pentru neam și credință.

Proiectul acestei biserici a fost încredințat firmei *Renovatio SRL*, arhitect Ștefan Șandor (decedat în anul 2014), iar execuția radierului, firmei de construcții *Conar SA* din Arad, în vremea preotului paroh Dumitru Moca.

Lucrările monumentalei biserici au demarat în anul 1999, cu execuția radierului și construirea unui paraclis. Ulterior, în imediata vecinătate a paraclisului a fost transferată *prima* Cruce (troiță) construită și amplasată pentru o vreme, în fața Palatului Administrativ din centrul municipiului, închinată eroilor Revoluției din 1989.

Din anul 2005, lucrările de construcție au fost preluate de noul paroh, Pr. Zaharia Gheorghe Iova, datorită stării de sănătate precare și ulterior decesului Pr. Dumitru Moca, până atunci fiind săpată numai groapa de fundație.

Actualmente, această biserică este edificată (construită din beton și cărămidă), executându-se lucrări la finalizare a acoperișului, executat din tablă da cupru. Pe cele șapte turla au fost montate cruci aurite, confecționate de către credinciosul parohiei, dl. Gheorghe Lazăr, coborându-se cu tencuielile exterioare. În subsolul bisericii este amenajat, de către Primăria Municipiului Arad, adăpostul ALA, fiind dotat cu toate cele necesare.

Biserica are formă de cruce înscrisă în navă, în stil bizantin neo-clasic, cu turlă centrală încadrată de patru turle mici și două turle clopotniță în față, absidă centrală și două abside laterale, având următoarele dimensiuni: lungime **45,5 m**, lățime **24 m**, înălțime **49, 20 m**. Suprafața construită a edificiului este de **1.172 m²**. La etajul întâi se află un balcon central și două laterale, iar la etajul doi se află cafasul (corul), fiind singura biserică de pe raza Arhiepiscopiei Aradului cu două balcoane suprapuse.

Fiind o parohie recent înființată aceasta nu dispune de obiecte vechi de cult, manuscrise și cărți vechi.

Șirul preoților parohi și slujitori: Teodor Cociu, Dimitrie Cuzman, Aurel Moise, Zaharia Gheorghe Iova (1981-2015), dr. Dumitru Moca (1990-†2005), dr. Teodor Baba (1989-2015), dr. Filip Albu (din 2012), Andrei Dîrbaș (din 2015), Radu Bocșa (din 2015).

Cântăreți bisericești: Aurel Roman, Octavian Tătaru, Ioan Petrică

Epitropi: Tiberiu Mărușter, Naghiu Ioan

C. Cimitirul

Parohia Arad-Șega II nu dispune de un cimitir propriu, majoritatea credincioșilor ei fiind înmormântați în cimitirul *Eternitatea*, aflat în imediata apropiere a bisericii parohiale, acest cimitir fiind în administrarea Consiliului Local al Municipiului Arad. Parohia noastră a primit, prin donație, de la familia Damian, o capelă mortuară aflată la intrarea în acest cimitir, unde se oficiază slujbele de înmormântare.

D. Activități culturale și filantropice în trecut

În cadrul parohiei funcționează un cor mixt, dirijat de peste un deceniu de dl. Prof. Nicolae Bărnău, care dă răspunsurile liturgice în Duminicile și Praznicele de peste an. Cu această formație corlă s-au organizat, de-a lungul timpului, mai multe manifestări culturale: concerte anuale de sărbătoarea *Nașterea Domnului*, vizite în parohiile din împrejurimi, parohia oferind, în fiecare an, membrilor coralei o excursie-pelerinaj la mănăstirile din țară.

Cu prilejul Praznicelor de Crăciun și de Paști, în biserica parohială copiii participă la un festival de muzică și poezie religioasă, fiind premiați de către parohie, prin donațiile colectate cu acest prilej.

E. Profilul actual al parohiei

În plan pastoral-misionar, preoții parohiei desfășoară activități de promovare și păstrare a valorilor credinței. Astfel, în biserica parohială se oficiază slujbele Vecerniei, Utreniei și Sfintei Liturghii, în duminici și sărbători, cu rostirea predicilor și a cuvintelor de învățătură. Cu prilejul sărbătorilor închinatelor sfinților se citește, în biserică, acatistul închinat acestora, la lectură fiind coopțați și parte din tinerii parohiei. Programul liturgic include și

oficierea Tainei Sfântului Maslu de obște, de două ori pe lună (a 3-a duminică și ultima zi de vineri a lunii).

Din anul 2012, în postul Adormirii Maicii Domnului se oficiază, în fiecare seară, slujba Paraclisului Maicii Domnului, cu rostirea unei cateheze, încheiate cu o agapă frățească.

Din anul 2015 s-a constituit, sub coordonarea pr. dr. Filip Albu, grupul catehetic *Schimbarea la Față a Domnului*. Acesta se adresează tinerilor, oferind o platformă de întâlniri și discuții „face to face” și „online” (pe grupul de Facebook <https://www.facebook.com/groups/103444670008997/>), prin care se împărtășesc cunoștințe, experiențe și legături duhovnicești, în ambianța plină de viață a Bisericii lui Hristos.

În plan filantropic, parohia participă, deși are o biserică monumentală în construcție, la diversele colecte pentru FCM sau cu alte prilejuri, organizate la nivel național sau în cazuri punctuale.

Date de contact:

Parohia Ortodoxă Română Arad-Șega II

Arad, str. Constantin Brâncoveanu, nr. 8-10

Tel. 0257.275626

Email: parohia_sega2@yahoo.ro

Hramul bisericii parohiale: *Înălțarea Domnului – Biserica Martirilor Neamului*

Întocmit de:

Pr. Zaharia Gheorghe Iova

Pr. Filip Albu